

Motion till riksdagen

1987/88:A606

av Ingemar Eliasson och Elver Jonsson (fp)
om statsanställdas rätt till fri sjukvård

I samband med behandlingen av den s. k. Dagmar-reformen uttalade riksdagen följande: Det är väsentligt att sjukvårdshuvudmännen liksom hittills visar en positiv inställning till sådana vårdformer som utvecklats genom handikapporganisationernas initiativ. Ett exempel härpå är psoriasisvården.

Riksdagens uttalande syftade på den alternativa psoriasisvård, som Svenska Psoriasisförbundets avdelning (PSO) i Stockholms län bedriver sedan 1973. Denna vård ges utan tidsbeställning vid fem behandlingsanläggningar inom Stockholms län och omfattade år 1987 ca 80 500 behandlingar eller ca 90 % av den totala psoriasisvården i länet.

Genom bl. a. motioner och frågor har riksdagen uppmärksammat på, att statligt anställda enligt kollektivavtal endast har rätt till fri sjukvård på betald arbetstid, om den ges av läkare som tillhör den allmänna försäkringen eller om det gäller sjukvårdande behandling t. ex. psoriasisvård som ges av offentlig sjukvårdshuvudman.

Detta har av Arbetsgivarverket tolkat så att Psoriasisförbundets kooperativa vård inte omfattas av avtalets bestämmelser om fri sjukvård. Detta trots att verksamheten regleras genom avtal mellan Psoriasisförbundets länsavdelning och Stockholms läns landsting.

Arbetsgivarverkets tolkning har lett till orimliga konsekvenser för såväl de berörda myndigheterna som för de enskilda statligt anställda psoriatikerna.

I ett flertal fall har Arbetsgivarverket avslagit klagomål från enskilda psoriatiker, som av sina arbetsgivare vägrats att utföra sin behandling vid PSO:s anläggningar och få full ersättning för detta. Däremot har de statliga arbetsgivarna medgivit full ersättning och rätt att utföra behandling på betald arbetstid om vederbörande vänt sig till något av landstingets fyra hudkliniker, trots att detta i många fall har inneburit att de anställda varit bort en stor del av arbetsdagen och i vissa fall flera dagar per vecka.

Det ankommer visserligen inte på riksdagen att tolka gällande kollektivavtal på arbetsmarknaden men å andra sidan måste konstateras att nu nämnda regler för sjukvårdsersättning till statsanställda i praktiken kommit att strida mot det ovan refererade riksdagsuttalandet.

Det bör i sammanhanget uppmärksammas att flera landsting redan har överlåtit eller överväger att överlåta viss annan sjukvårdande verksamhet åt personalkooperativa eller enskilda bolag t. ex. vårdcentraler. Verksamheten

då genom avtal med landstinget, som också stöder den ekonomiskt.

Likartade principiella frågeställningar bör rimligen uppkomma även i dessa fall, eftersom vården formellt sett inte är offentlig men väl helt reglerad av landstinget. Den frågeställning vi här berör är därför av stor principiell betydelse.

Till saken hör att den enskilda patienten t. ex. har ytterst begränsade möjligheter att välja mellan kooperativ, privat eller offentlig sjukvårdshuvudman bl. a. beroende på upptagningsområde, bostadsort, öppethållande etc.

Av detta följer alltså att faktorer som de statligt anställda inte kan påverka också godtyckligt styr rätten till fri sjukvård på betald arbetstid enligt avtal.

Det bör påpekas att såväl vid Ersta sjukhus som vid City-akuten, vilka båda drivs i privat regi, kan statligt anställda få fri sjukvård utförd på arbetstid.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts beträffande tolkningen av begreppet fri sjukvård och behandling vid icke-offentliga vårdinrättningar.

Stockholm den 26 januari 1988

Ingemar Eliasson (fp)

Elver Jonsson (fp)

Mot. 1987/88

A606